

„PODPORUJME
MISIONÁROV,
AKO MÔŽEME.“

SESTRA MAGDALÉNA NA MISII V INDII

MÁRIA CHLEBANOVÁ, FOTO ARCHÍV SR. MAGDALÉNY SUMILASOVEJ

Kde nepríde kňaz, rehoľná sestra, tam nepríde nikto...

SESTRA MAGDALÉNA SUMILASOVÁ VSTÚPILA DO REHOLE ŠKOLSKÝCH SESTIER SV. FRANTIŠKA Z ASSISI EŠTE V ČASE TOTALITY, KONCOM 70-TYCH ROKOV A REHOĽNÚ FORMÁCIU ABSOLVOVALA POPRI ŠTÚDIU NA VYSOKEJ ŠKOLE A NESKÔR POČAS SVOJHO ZAMESTNANIA PROGRAMÁTOROKY.

Roky strávila na misiách v Južnej Afrike a Kazachstane, dnes žije a pôsobí v Žiline ako provinciálna predstavená Kongregácie školských sestier sv. Františka.

ODÍŠŤ KAM TREBA

Misijné povolanie sestry Magdalény, pôvodom zo Starej Lubovne, sa začalo rodiť po tajnej návšteve generálnej predstavenej rehole z Ríma sr. Elišky Pretschnerovej v roku 1982. Navštívila komunity na východe a sestry vyzvala uvažovať nad prácou na misiách. V tom čase

k tomu vyzýval rehoľníkov i Svätý Otec. Sr. Magdaléna sa začala zaoberať touto myšlienkou, modliť sa a prosiť Pána, ak je to Jeho vôľa, je ochotná ísť kam treba...Žila však za „železnou oponou“, odchod na misie bol takmer nemysliteľný, a tak si nerobila veľké ilúzie. Na jej veľké prekvapenie však v roku 1987 dostala vycestovaciu doľožku na dovolenku do bývalej Juhoslávie. Do Ríma poslala šifrovanú správu, že v lete bude v Splite, či by sa nedal zorganizovať jej útek na Západ. Po mnohých ťažkostiach a úžasnom Božom riadení sa jej naozaj podarilo prejsť do Talianska.

„FAREBNÁ“ AFRIKA

„Po príchode do nášho generalátu v Ríme som si myslela, že už je len otázkou krátkeho času, kedy budem pokračovať v ceste. Ale nestalo sa to hneď, najskôr ma poslali do Južného Tirolska na sever Talianska, kde som dva roky pracovala v dievčenskom internáte v Merane a potom nasledovali ďalšie dva roky štúdií františkánskej duchovnosti a misiológie v Ríme. Nakoniec som predsa v roku 1991 odišla do Juhoafrickej republiky (JAR). Pri malom mestečku Barberton sme mali misiu sv. Jána a venovali sa černoškým deťom. Keďže v tom čase bol v JAR ešte apartheid, školy boli rozdelené podľa farby pleti obyvateľstva. Naše deti chodili do Barbertonu do anglickej základnej školy pre „farebné“ – zmiešané deti. Keďže pochádzali z odľahlých miest a dedín, bývali u nás na misii. Mali sme okolo 110 detí, od 2. po 9. triedu, chlapčenský i dievčenský internát. Tieto deti strávili skoro celý rok na misii a domov chodili len na prázdniny, čo bolo každý štvrtrok na týždeň – dva. Pre tieto deti sme boli ako druhí rodičia, vychovávateľky. Potom sa však v JAR zmenil politický systém, prezidentom sa stal Nelson Mandela, apartheid bol zrušený a školy začali integrovať deti bez ohľadu na farbu pleti. Už nebolo treba internát, naše deti už mohli navštevovať školy v blízkosti svojich bydlísk.“

TAK PRIŠLA ZMENA...

Začali sme sa zamýšľať, aké bude naše ďalšie pôsobenie na tejto misii. Aké sú potreby, čo od nás chce Boh?

A keďže sa tu začal veľmi šíriť AIDS a mnohí postihnutí chorobou umierali vyčlenení zo svojich rodín i spoločnosti, bez materiálnej či duchovnej pomoci, rozhodli sme sa otvoriť Centrum sv. Jána, kam prichádzali ľudia s AIDS v poslednom štádiu – prišli k nám umrieť. Spôčiatku to bolo centrum pre dospelých, neskôr sa bolo treba postarať aj o nakazené deti matiek, ktoré zomreli na AIDS.

Od začiatku nášho pôsobenia sme na misii pracovali štyri sestry – z USA, Slovenska a Indie, čiže sme boli medzinárodná komunita. Nebolo vždy jednoduché zladiť sa, pochopiť mentalitu inej sestry a navyše žiť v celkom inom kultúrnom prostredí. Ľudia nás brali ako misiónárov a „bielych“, ale s rešpektom a vďakou za službu, ktorú sme vykonávali.“

PÁN NÁS CHRÁNIL

„Stala sa nám aj veľmi neprijemná udalosť, keď nás na misii prepadli traja ozbrojení černosi. V ten deň privádzali rodičia deti z prázdnin a platili poplatok za internát, a tak sme mali väčšiu sumu peňazí. Jeden muž šiel do kancelárie, využil, že sestra Bernadeta, ktorá vybavovala rodičov, bola sama, vzal ju ako rukojemníčku a priviedol do nášho domu, kde už iný muž prerezal telefónne vedenie a spolu s tretím so samopalmi vtrhli do domu. Postavili nás do radu a žiadali, aby sme im vydali peniaze. Keď predstavená komunity odporovala, vystrelili výstražnú ranu. S peniazmi potom nasadli do

V SÚČASNOSTI V CENTRE PRE CHORÝCH NA AIDS PRACUJÚ DVE SLOVENKY – SESTRA FRANTIŠKA OLEXOVÁ A AJ RODNÁ SESTRA SR. MAGDALÉNY, SR. JARMILA SUMILASOVÁ. VYTVÁRAJÚ TU DOMOV PRE VIAC AKO 40 DETÍ.

auta a odišli. Hoci bolo vyhlásené pátranie, lupičov sa nepodarilo nájsť.

Pozor sme si museli dávať i na hady, hlavne na jar, keď už boli mladé. Stávalo sa, že sa nejaká malá kobra alebo iný had zatúlal do nášho dvora, ba i do izby. Pán nás však chránil, buď sme ho včas zbadali, alebo nás upozornil štekot psa.

SESTRA MAGDALÉNA „NA BAZÁRE“ V KAZAŠSKEJ KARAGANDE

Z AFRIKY NA SIBÍR

Po štyri a polročnom pôsobení v Afrike sr. Magdalénu oslovila generálna predstavená, či by nešla pracovať do Kazachstanu. Pôsobili tam už sestry v komunite v Almate. V Karagande mal sídlo prvý biskup pre celú strednú Áziu, t. j. Kazachstan, Kirgizsko, Tadžikistan, Turkménsko a Uzbekistan. Keďže tam bolo veľmi málo kňazov a rehoľných sestier, biskup Ján Pawel Lenga poprosil rehoľu Školských sestier o sestry, ktoré by mu pomáhali na biskupskom úrade.

V roku 1996 odišla teda sr. Magdaléna z horúcej Afriky do sibírskych zím v Karagande. Začala pracovať v kancelárii biskupského úradu a spolu s ďalšími dvomi sestrami robili všetko potrebné – viedli domácnosť, cestovali s o. biskupom po farnostiach, pomáhali organizovať stretnutia a rekolekcie kňazov, vydávali časopis, vybavovali víza a záležitosti na úradoch.

AKO MEDZI SVOJIMI

„Mentalita ľudí v Kazachstane sa diametrálne líšila od ľudí v Afrike. Cítila som sa tu viac ako „medzi svojimi“, jednak kvôli slovanskej povahe obyvateľov, ale možno i kvôli tomu, že sme prežili podobný komunistický

režim. Katolíci tu boli hlavne ľudia, ktorých predkovia boli vyhnanci z Ukrajiny, Ruska, Poľska alebo Nemecka, a ktorí si vieru zachovali aj napriek krutému ateistickému režimu.

Keď sa po páde komunizmu rozpadli skoro všetky podniky, družstvá, ľudia tu žili vo veľkej biede. Mnohí si začali vybavovať dokumenty, aby sa mohli vrátiť tam, odkiaľ prišli ich starí rodičia. Celé rodiny odchádzali do Poľska, Nemecka či Ruska a počet veriacich sa veľmi zmenšil. Postupne sa síce obracali na katolícku vieru aj Kazachovia alebo tí, ktorí Boha nepoznali, no nebolo ich toľko, aby nahradili všetkých katolíkov, ktorí odišli.“

BOLI SME PRE NICH ZAUJÍMAVÉ

„S Kazachmi mám veľmi dobrú osobnú skúsenosť, majú veľkú úctu k zasväteným. Vždy im bolo veľmi ťažké pochopiť, ako my ženy môžeme byť zasvätené Bohu, žiť bez manžela a rodiny, ktorá je pre nich neodmysliteľnou súčasťou života a požehnaním od Boha. Po stretnutí či rozhovore nás nikdy nezabudli poprosiť, aby sme sa za nich modlili.

Keďže rehoľným odevom sme boli viditeľné a zaujímavé, pomáhalo nám to v meste, na bazáre, počas cestovania nadviazať rozhovor a rozprávať im o viere v Boha, vyzvať ich, aby aj oni sa modlili a začali praktizovať svoju vieru.“

Po misijnej skúsenosti v Kazachstane bola sr. Magdaléna v roku 2001 zvolená do generálnej rady Kongregácie školských sestier sv. Františka v Ríme. Z tejto pozície pomáhala riadiť mnohé misijné projekty kongregácie, kde pôsobia jej spolusestry, viaceré i zo Slovenska.

TU NÁS MÁ KTO NAHRADIŤ

I keď sestra Magdaléna už sedem rokov žije na Slovensku a služba provinciálnej predstavenej vyžaduje od nej inú činnosť, v srdci má naďalej i misijné povolanie, ktoré dáva Boh. „Človek si ho nemôže dať sám, to by bol „turista, cestovateľ“, ale nie misionár.“

Uvedomujem si, aké je dôležité byť tam, kde je ohlasovateľov Božieho kráľovstva veľmi málo, kde ľudia nemajú tradíciu viery, ako ju máme my. Viem, že aj na Slovensku potrebujeme evanjelizátorov, sestry, ktoré katechizujú, venujú sa deťom, mládeži, iným službám, no stále sa mi zdá, že tu nás má kto zastúpiť, nahradiť. Na misiách to tak nie je. Tam, kde nepríde kňaz, rehoľná sestra, tam nepríde nikto, tam zostane pole neorané, semeno nezasiate... Preto sa neprestávajme modliť „aby Pán poslal robotníkov do svojej žatvy“ a podporujme misionárov, ako môžeme.“ ■